

7 Nisan 2000 Dünya Sağlık Günü

7 Nisan Dünya Sağlık Günü için bu yıl Dünya Sağlık Örgütü (WHO-OMS) tarafından belirlenen tema, "Kan Güvenliği" başlığı altındadır.

Eczacılar ve eczacılık öğrencileri için "Sağlık Bakımı" hakkında bilgi edinip toplumu eğitmek çok önemlidir.

Dünyanın her yerindeki eczacılık öğrencileri ve eczacılar "Kan Güvenliği" temasını, güvenli kan bağışını ve tranfüzyon/enjeksiyon uygulamalarını arttırarak geliştirebilir. Bu organizasyonun gerçekleştirilmesine yönelik bazı öneriler sunulmaktadır. Bu öneriler;

* Yerel Kan Bağış Kliniklerindeki gönüllülerin arttırılmasına yönelik çalışmalar yapabilirsiniz.

* Kan bağışı, transfüzyonu ve güvenliğiyle ilgili bir afiş veya sunum hazırlayarak meslektaşlarınızla paylaşabilirsiniz.

* Ulusal bir Kan Bağışı Merkezinde görev yapan bir uzmanı meslektaşlarınıza, öğrencilere ve halka bir sunum yapması için davet edebilirsiniz.

* Kan bağışı, kan güvenliği ve nerede kan bağışı yapılabileceğine dair broşür ve diğer materyalleri hazırlayıp bunları dağıtabilirsiniz.

* Kanı kullanırken, kan taraması, GLP ve kalite güvencesinin önemi hakkında eğitim forumu düzenleyebilirsiniz.

* Daha güvenli kan bağışına ilişkin, yerel gazetenizde bir yazı yayınlatabilirsiniz.

İNSANLAR NEDEN KAN BAĞIŞI YAPMALI?

Güvenilir kan hayat kurtarır.

* Kimin ne sıklıkta ve nerede kan bağışında bulunabileceğini biliyor musunuz?

Çeviri: Ecz. Özlem DUMAN (TEB)

* Neden güvenilir kan stoğunun olmadığına dair birkaç sebebi sıralayabilir misiniz? Daha fazla bilgi için WHO'nun web sitesine bakabilirsiniz. (www.who.int)

Bu sitede kan güvenliğiyle ilgili bilgilerin yanısıra Dünya Sağlık Örgütü'nün piyasaya çıkmış yayımlarını ve makalelerini bulabilirsiniz.

(Özellikle toplum için "Sorular ve Cevaplar" ve klinisyenler için olan yayımları bulabilirsiniz)

Diğer sorularınız ve yorumlarınız için IPSF Enformasyon ve Eğitim Başkanı Diane Gal ile e-mail (ipsf@fip.nl) yoluyla bağlantı kurabilirsiniz.

KAN TEMİNİ HAKKINDA BUGÜNKÜ DURUM

* Her yıl, güvenilir olmayan transfüzyon ve enjeksiyon uygulaması yaklaşık 8-16 milyon Hepatit B virüsü enfeksiyonuna, 2,3-4,7 milyon Hepatit C virüsü enfeksiyonuna ve 80-160 bin HIV enfeksiyonuna yol açmaktadır.

* 190 WHO üyesi ülkenin en az 70 inde kan bağışı programı için WHO tavsiyelerine ihtiyaç duyulmaktadır.

* Her yıl, 75 milyon ünite (1 ünite=450 ml) kan bağışlanmaktadır. Bu miktarın 13 milyondan fazlası test edilmemektedir.(yaklaşık %20 si)

* En güvenilir kanı bağışlayan grup, bu işi para karşılığında yapmayıp, düşük risk grubundan olan ve düzenli olarak bağışta bulunan gönüllülerdir. Bu grubun yaptığı bağış gelişen ülkelerdeki kan stoğunun ancak %16 sını oluşturmaktadır.

* Nüfusun ancak %80 i güvenilir kan stoğunun %20 sine ulaşmaktadır.

Bağışlanan her ünite güvenli kan en az bir hastanın hayatını kurtaracaktır. Bu toplumun bir üyesi olarak kan bağışında bulunmak hepimizin sorumluluğudur.

* Kanser hastaları, travma kurbanları, ve kalıtsal kan bozukluğu hastaları en fazla kan gereksinimleri olan hastalardır.

* İnsan kanı üretilmediği için insanlar kan için tek kaynaktır.

* Hayvan kanı insan kanı yerine kullanılamaz.

* Tatil zamanları kan bağışına daha fazla ihtiyaç duyulmaktadır.

* Kan uzun süre saklanamamaktadır.

* Kan verirken AIDS veya diğer hastalıklara yakalanma riski kesinlikle yoktur çünkü kan tamamen steril malzemeye alınıp toplanmaktadır.

* 18 yaşından 60 yaşına kadar kan verebilirsiniz.

* Kan nakli işleminin yapılabilmesi için birçok test yapılması gerektiğini unutmayın.

(Bu bilgiler WHO'nun 1997-1999 yılları arasındaki istatistiklerinden ve WHO yayınlarından alınmıştır)